

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Erik Janson
Justiitsministeerium
info@justdigi.ee

Teie 28.11.2025 nr 21-1/25/9638-1

Meie 15.12.2025 nr 2.3-4/25/3916-2

Arvamuse avaldamine eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks EL ärikukru (EBW) määruse ettepanekule.

Andmekaitse Inspektsioon toetab määruse üldisi eesmärgi: halduskoormuse vähendamine, usaldusväärse ja turvalise piiriülese digitaalse ärikeskkonna loomine ning ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste jaoks ühtse, usaldusväärse digitaalse identiteedi ja andmevahetuse raamistiku loomine. Eelnõu pakub välja mitmeid lahendusi, mis on kooskõlas Eesti e-riigi põhimõtetega:

- Ärikukru kaudu tehtud toimingud on võrdsed paberkandjal või kohapeal tehtud toimingutega;
- Turvaline autentimine, allkirjastamine, dokumentide esitamine ja teavituste saatmine;
- Kasutajatel on kontroll selle üle, milliseid andmeid ja kellele avaldatakse;
- Koostoime võimekus olemasolevate EL süsteemidega;
- Turvalisus ja küberturbe nõuded: viited NIS2 direktiivile ja eIDAS raamistikule.

Need lahendused aitavad vähendada dubleerimist, parandada andmete kvaliteeti ja läbipaistvust ning tugevdada usaldust digiteenuste vastu.

Andmekaitse Inspektsioon on kaardistanud ka mõned riskikohad, millele tähelepanu pöörata:

- Määruse ettepanek ei täpsusta piisavalt, milline on andmekaitseasutuste roll ärikukru teenusepakkuja ja kasutajate järelevalves, eriti seoses isikuandmete töötlemisega. Seetõttu teeme ettepaneku täpsustada, millal ja kuidas kaasatakse andmekaitseasutusi.
- Kõigi tehingute logimine, sh mittetäielike tehingute põhjused, võib kaasa tuua liigse andmete kogumise ja säilitamise, mis on vastuolus minimaalsuse põhimõttega. Teeme ettepaneku täpsustada, kui kaua logisid säilitatakse, kes ja millistel tingimustel neile ligi pääseb ning kuidas tagatakse logide turvalisus ja andmekaitse.
- Leiame, et määruses tuleks täpsustada, kuidas tagatakse andmete eksportimisel ja teisaldamisel andmete turvalisus ja isikuandmete kaitse.
- Eestis on juba olemas arenenud digitaalsed identiteedid (ID-kaart, Mobiil-ID, Smart-ID) ja ettevõtjate portaalid. Uue ärikukru rakendamisel on oluline tagada kooskõla olemasolevate lahendustega ning vältida dubleerimist. Seejuures tuleks tagada, et ärikukru liidestamine Eesti X-tee teenustega oleks tehniliselt ja õiguslikult võimalik ning ei tooks kaasa andmete dubleerimist ega turvariske.

Kokkuvõtvalt toetame määruse ettepaneku eesmärgi, kuid rõhutame vajadust täpsustada andmekaitse järelevalve rolli, logide säilitamise ja ligipääsu reegleid, volituste haldust ning tagada, et Eesti olemasolevad digilahendused oleksid sujuvalt integreeritud. Soovitame kaasata andmekaitseasutused standardite ja juhiste väljatöötamisse ning tagada, et kõik andmetötluse aspektid oleksid läbipaistvad ja minimaalsed.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Andra Kask
Andra.Kask@aki.ee
627 4105